

**GERENCIA DE PUERTOS DE LA GENERALITAT
VALENCIANA**

INFORME DE FISCALITZACIÓ
GERÈNCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT
VALENCIANA
(Exercici 1989)

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Antecedents

La Gerència de Ports de la Generalitat Valenciana (d'ara endavant Gerència de Ports o la Gerència), es crea mitjançant la llei de la Generalitat Valenciana 3/1987, de 23 d'abril, com a entitat autònoma de caràcter administratiu, adscrita a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports. L'objecte de la Gerència de Ports, les seues funcions i altres característiques, estan definits en la seua llei de creació.

El Reial Decret 3.059/1982, de 24 de juliol, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'administració de l'Estat a la Comunitat Valenciana en matèria de ports, establia que els béns immobles que afectaven els ports traspasats, s'identificarien en les corresponents actes que amb aquesta finalitat s'alçassen, adjuntes a un plànol de cada port en el qual es destacàs la línia d'ocupació del domini públic. A la data d'aquest informe, aquestes actes encara no han estat alçades, per la qual cosa la Gerència de Ports no té delimitada la línia d'ocupació del domini públic de cada port.

1.2 Activitat desenvolupada en l'exercici

Durant l'exercici 1989, l'activitat principal desenvolupada per la Gerència, a més del manteniment i millora de la infraestructura portuària, ha estat la d'assumir amb els seus propis mitjans tècnics i de personal, la gestió dels ingressos.

En 1988 aquestes tasques es duien a terme per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, finançant la Gerència per mitjà de transferències corrents i de capital.

Açò ha representat una tasca important que amb el temps ha de millorar-se, ja que en aquests moments la Gerència no disposa dels mitjans tècnics i de personal suficients que permeten una gestió òptima dels ingressos.

1.3. Comptabilitat i rendició de comptes

La Gerència de Ports està subjecta al règim de comptabilitat pública previst en la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana. Segons la resolució de 10 de gener de 1989 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, les entitats autònomes de caràcter administratiu han d'ajustar la seua comptabilitat a les normes del Pla General de Comptabilitat Pública adaptat a les universitats, i retre els seus comptes d'acord amb uns models establerts.

D'acord amb això, la Gerència ha preparat i retut, a partir dels registraments comptables, els següents estats anuals i annexos que han estat objecte d'aquesta fiscalització:

INFORME DE FISCALIZACIÓN
GERENCIA DE PUERTOS DE LA GENERALITAT
VALENCIANA.
(Ejercicio 1989)

1. INTRODUCCIÓN

1.1 Antecedentes

La Gerencia de Puertos de la Generalitat Valenciana (en adelante Gerencia de Puertos o la Gerencia), se crea mediante la Ley de la Generalitat Valenciana 3/1987, de 23 de abril, como entidad autónoma de carácter administrativo, adscrita a la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes. El objeto de la Gerencia de Puertos, sus funciones y demás características, están definidos en su ley de creación.

El Real Decreto 3059/1982, de 24 de julio, sobre traspaso de funciones y servicios de la Administración del Estado a la Comunidad Valenciana en materia de puertos, establecía que los bienes inmuebles afectados a los puertos traspasados se identificarían en las correspondientes actas que a tal efecto se levantasen, acompañadas de un plano de cada puerto en el que se destacara la línea de ocupación del dominio público. A la fecha de este informe estas actas aún no han sido levantadas, por lo que la Gerencia de Puertos no tiene delimitada la línea de ocupación del dominio público de cada puerto.

1.2 Actividad desarrollada en el ejercicio

Durante el ejercicio 1989 la actividad principal desarrollada por la Gerencia, además del mantenimiento y mejora de la infraestructura portuaria, ha sido la de asumir, con sus propios medios técnicos y de personal, la gestión de los ingresos.

En 1988 estas tareas eran llevadas a cabo por la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes, financiando a la Gerencia mediante transferencias corrientes y de capital.

Esto ha supuesto una tarea importante y que con el tiempo debe mejorarse, ya que en estos momentos la Gerencia no dispone de los medios técnicos y de personal suficientes que permitan una óptima gestión de los ingresos.

1.3 Contabilidad y rendición de cuentas

La Gerencia de Puertos está sujeta al régimen de contabilidad pública previsto en la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana. Según Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana, las entidades autónomas de carácter administrativo deben de ajustar su contabilidad a las normas del Plan General de Contabilidad Pública adaptado a las Universidades, y rendir sus cuentas según unos modelos establecidos.

De acuerdo con ello, la Gerencia ha preparado y rendido, a partir de sus registros contables, los siguientes estados anuales y anexos, que han sido objeto de la presente fiscalización:

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1.989

LIQUIDACIO DE L'ESTAT DE RECURSOS

(milers de pessetes)

CAPITOL	PREVISIONS PRESSUPOSTARIES			DRETS RECONEGUTS NETS	INGRESSOS LIQUIDS	DRETS FOTS. CONTRAMENT	DIF.- EXCESSOS DE	
	INICIALS	MODIFI- CACIONS	DEFINI- TIVES				PREVI- SIONS	DRETS RECONEG.
III Taxes i altres ingressos	250.276	0	250.276	244.438	244.438	0	5.838	0
V Ingressos patrimonials	29.695	0	29.695	40.211	40.211	0	0	10.516
VII Transferències de capital	0	22.500	22.500	22.500	0	22.500		0
VIII Variació d'act. financ.	0	45.377	45.377	45.377	45.377	0	0	0
	279.971	67.877	347.848	352.526	330.026	22.500	5.838	10.516

Quadre 1

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1.989

LIQUIDACIO DE L'ESTAT DE DESPESES

(Milers de pessetes)

CAPITOL	CREDITS PRESSUPOSTARIS			OBLIGACIONS RECONEGUDES NETES	PAGAMENTS LIQUIDS	ROMANENTS CREDIT		
	INICIALS	MODIFI- CACIONS	DEFINI- TIVES			PDTs. PAGAMENT	COMPROME- SOS	NO COMPRO- MESOS
I Despeses de personal	97.971	0	97.971	91.444	91.444	0	0	6.527
II Despeses funcionament	31.000	0	31.000	29.544	29.544	0	216	1.240
VI Inversions reals	151.000	67.877	218.877	174.676	174.676	0	43.730	471
	279.971	67.877	347.848	295.664	295.664	0	43.946	8.238

Quadre 2

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1.989

PRESSUPOSTOS TANCATS: OBLIGACIONS

(milers de pessetes)

CAPITOL	PDT.PAGAM. 1-1-89	PAGAMENTS REALITZATS	PDT.PAGAM. 31-12-89
I: Despeses de personal	19.972	19.972	0
II: Despeses de funcionament	9.412	9.412	0
VI: Inversions reals	18.351	18.351	0
	<u>47.735</u>	<u>47.735</u>	<u>0</u>
	=====	=====	=====

Quadre 3

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1.989

ESTAT DE MODIFICACIONS PRESSUPOSTARIES

(milers de pessetes)

	INCORP. ROMA- NENTS	CREDITS GENE- RATS	TOTAL
Cap. VI Superàvit liquidació	45.377		45.377
Cap. VI Obres d'emergència		22.500	22.500
	45.377	22.500	67.877

Quadre 4

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1989

ESTAT DE RESULTATS PRESSUPOSTARIS

(Milers de pessetes)

I ROMANENTS DE TRESORERIA

I. SUPERAVIT O DEFICIT DE L'EXERCICI

Drets reconeguts	352.526	
Obligacions reconegudes	295.664	
Superàvit o dèficit liquidació pressup.		56.862

II. ROMANENT DE TRESORERIA

Total drets reconeguts	352.526	
Total obligacions reconegudes	295.664	
Romanent de tresoreria de l'exercici		56.862
Romanent de tresoreria anterior		32.106
Romanent de tresoreria		88.968

Quadre 5

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1.989

OPERACIONS EXTRAPRESSUPOSTARIES

(milers de pessetes)

CONCEPTES	PENDENT		PENDENT	
	ANY ANT.	INGRESSOS	PAGAM.	FINAL D'ANY
=====				
METALIC				
Retencions IRPF	0	12.340	9.471	2.869
I.V.A. repercutit	0	6.251	:	6.251
M.U.F.A.C.E.	112	156	15	252
Drets passius	297	454	:	751
Cuota sindical	28	41	:	61
Cuota productor Seguretat Social	0	3.196	3.196	0
Complem. familiar a càrrec S. Socia	0	153	153	0
Fiances per obres	0	2	:	2
Fiances per subministrament	0	154	:	154
Altres fiances	0	85	:	85

Subtotal	437	22.832	12.844	10.425
VALORS				
Fiances per obres	0	5.659	:	5.659
Fiances per subministraments	0	603	:	603

Subtotal	0	6.262	:	6.262

TOTAL	437	29.094	12.844	16.687
	=====	=====	=====	=====

Quadre 6

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1.989

DESENVOLUPAMENT DE LA TRESORERIA

(milers de pessetes)

Existència cap d'any 125.654

INGRESSOS

Pressupostaris	284.649
D'exercicis anteriors	0
Extrapressupostaris	22.832
Total ingressos	433.135

PAGAMENTS

Pressupostaris	295.664
D'exercicis anteriors	47.735
Extrapressupostaris	12.844
Total pagaments	356.243

Existència final d'any 76.892

Quadre 7

- a) Estat de liquidació del pressupost:
  - Liquidació de l'estat de recursos (quadre núm. 1)
  - Liquidació de l'estat de despeses (quadre núm. 2)
- b) Operacions de pressuposts tancats (quadre núm. 3)
- c) Estat de modificacions pressupostàries (quadre núm. 4)
- d) Estat dels resultats pressupostaris i romanents de tresoreria (quadre núm. 5)
- e) Operacions extrapressupostàries (quadre núm. 6)
- f) Desenvolupament de la tresoreria (quadre núm. 7)

La documentació anterior ha estat retuda en aquesta Sindicatura mitjançant la Intervenció General, amb anterioritat al 30 de juny de 1990, d'acord amb la normativa legal vigent.

La Gerència de Ports, com que no disposa d'informació patrimonial suficient sobre els immobles esmentats en l'apartat 1.1, no ha elaborat el balanç de situació a 31 de desembre de 1989, ni el compte de resultats, documents necessaris per aplicació de la resolució de la IGGV abans esmentada.

2.- PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1989

2.1. Pressupost inicial i modificacions

El pressupost de la Gerència de Ports per a l'exercici 1989 va ser aprovat per la llei de la Generalitat Valenciana, 12/1989, de 30 de desembre de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici 1989, i pujava a la quantitat de 279.971 milers de pessetes. Aquest pressupost pot veure's desglossat per capítols pressupostaris en la columna "previsiones iniciales" de la liquidació de l'estat de recursos (quadre núm. 1) i la de "crèdits inicials" de la liquidació de l'estat de despeses (quadre núm. 2).

Durant l'exercici de 1989 s'han realitzat modificacions al pressupost, segons consta en l'estat de modificacions pressupostàries (quadre núm. 4), per un import de 67.877 milers de pessetes, i són els següents:

a) Incorporació de romanents

Per un import de 45.377 milers de pessetes corresponents als romanents de despeses o crèdits en fase de disposició de les obres en execució, a 31 de desembre de 1988. La incorporació al pressupost de 1989 ha tingut lloc en el capítol VI d'"Inversions reals" de l'estat de despeses i el finançament en el capítol VIII, "Variació d'actius financers", de l'estat de recursos.

b) Crèdits generats

Per raó dels temporals ocorreguts en el mes de setembre de 1989, la Gerència va haver d'escometre, amb caràcter d'urgència, certes obres per tal de reparar els danys patits en els ports de Benicarló i Peñíscola. En la tramitació de l'expedient de contractació, la Gerència es va acollir a allò que estableixen els articles 25 i 27 de la Llei de Contractes de l'Estat, i es generaren uns crèdits de 22.500 milers de pessetes en el capítol d'"Inversions reals" de l'estat de despeses i el finançament en el capítol de "Transferències de capital" de l'estat de recursos (vegeu l'apartat 3.3 d'aquest informe).

2.2 Liquidació del pressupost de 1988

El pressupost de la Gerència de l'exercici 1988 es va liquidar amb els següents saldos finals:

- a) Estado de liquidación del presupuesto:
  - Liquidación del Estado de recursos (cuadro 1)
  - Liquidación del Estado de gastos (cuadro 2)
- b) Operaciones de presupuestos cerrados (cuadro 3)
- c) Estado de modificaciones presupuestarias (cuadro 4)
- d) Estado de resultados presupuestarios y remanentes de tesorería (cuadro 5)
- e) Operaciones extrapresupuestarias (cuadro 6)
- f) Desarrollo de la tesorería (cuadro 7)

La anterior documentació ha sido rendida a esta Sindicatura a través de la Intervención General, con anterioridad al 30 de junio de 1990, de acuerdo con lo previsto en la normativa legal vigente.

La Gerencia de Puertos, al no disponer de información patrimonial suficiente sobre los inmuebles comentados en el apartado 1.1, no ha elaborado el balance de situación al 31 de diciembre de 1989, ni la cuenta de resultados, documentos necesarios en aplicación de la Resolución de la IGGV anteriormente citada.

2. PRESUPUESTO DEL EJERCICIO 1989

2.1 Presupuesto inicial y modificaciones

El presupuesto de la Gerencia de Puertos para el ejercicio 1989 fue aprobado por la Ley de la Generalitat Valenciana 12/1988, de 30 de diciembre, de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para el ejercicio 1989, ascendiendo a la cantidad de 279.971 miles de pesetas. Este presupuesto puede verse desglosado por capítulos presupuestarios en la columna "previsiones iniciales" de la liquidación del Estado de recursos (cuadro 1) y "créditos iniciales" de la liquidación del Estado de gastos (cuadro 2).

Durante el ejercicio 1989 se han realizado modificaciones al presupuesto, según consta en el Estado de modificaciones presupuestarias (cuadro 4), por un importe de 67.877 miles de pesetas, y que son las siguientes:

a) Incorporación de remanentes

Por un importe de 45.377 miles de pesetas, correspondientes a los remanentes de gastos o créditos en fase de disposición, de las obras en ejecución al 31 de diciembre de 1988. La incorporación al presupuesto de 1989 ha tenido lugar en el capítulo VI de Inversiones reales del Estado de gastos, y la financiación en el capítulo VIII Variación de activos financieros del Estado de recursos.

b) Créditos generados

A consecuencia de temporales ocurridos en el mes de septiembre de 1989, la Gerencia tuvo que acometer, con carácter de urgencia, ciertas obras para reparar los daños sufridos en los puertos de Benicarló y Peñíscola, acogándose en la tramitación del expediente de contratación a lo establecido en los artículos 25 y 27 de la Ley de Contratos del Estado, generando créditos, por 22.500 miles de pesetas, en el capítulo de Inversiones reales del Estado de gastos, y la financiación, en el capítulo de Transferencias de capital del Estado de recursos (véase apartado 3.3 de este informe).

2.2 Liquidación del presupuesto de 1988

El presupuesto de la Gerencia del ejercicio 1988 se liquidó con los siguientes saldos finales:

Milers de pessetes	
•Romanents de despeses	45.377
•Obligacions pendents de pagament	47.735
•Superàvit disponible:	32.105
Economies en despeses	47.447
- Dèficit estat recursos (15.341)	—————
	125.217
•Tresoreria pressupostària.....	125.217

La liquidació del pressupost de 1988 va ser aprovada pel Ple del Comitè de Direcció de la Gerència de Ports en la seua reunió ordinària de 19 de juny de 1989.

En la dita reunió el Ple del Comitè va acordar de destinar el superàvit disponible per ampliar el pressupost de 1989 en els conceptes següents:

	Milers PTA
•Crèdits de personal (ampliació de plantilla)	27.058
•Inversions reals	5.048
	32.106

La Direcció General de Pressuposts de la Generalitat Valenciana no va autoritzar aquesta aplicació del superàvit disponible, ja que contravenia, pel que fa als crèdits per al personal, l'art. 24 de la Llei de Pressuposts de 1989.

Els romanents de les despeses, 45.377 milers de pessetes, han estat incorporats al capítol d'"Inversions reals" del pressupost de 1989 (vegeu l'apartat 2.1), i les obligacions pendents de pagament, 47.735 milers de pessetes, estan recollits en l'estat d'operacions de pressuposts tancats (vegeu l'apartat núm. 5)

2.3 Grau d'execució

Els quadres 8 i 9, preparats per aquesta sindicatura a partir de la informació retuda, mostren, en milers de pessetes, l'execució de l'estat de recursos i de l'estat de despeses de la Gerència de Ports de l'exercici 1989.

La realització dels recursos ha estat del 102 %, i es liquida un superàvit de 4.678 milers de pessetes. Llevat de les transferències de capital que han quedat pendents de cobrament, en els altres dos capítols de l'estat de recursos, els drets reconeguts coincideixen amb les combraments líquids de l'exercici. Cal tenir present per a la interpretació dels nivells de realització les pràctiques comptables que són descrites en els apartats 3.1 i 3.2 d'aquest informe.

Quant a les despeses pressupostàries, s'han reconegut obligacions per import de 295.664 milers de pessetes, pujant els romanents a la quantitat de 52.184 milers de pessetes, 43.946 dels quals són romanents compresos que tenen la consideració d'incorporables al pressupost de 1990 (vegeu l'apartat 6).

Miles de pesetas	
Remanentes de gastos	45.377
Obligaciones pendientes de pago	47.735
Superávit disponible:	32.105
Economías en gastos	47.447
Déficit Estado de recursos (15.342)	—————
	125.217
Tesorería presupuestaria	125.217

La liquidación del presupuesto de 1988 fue aprobada por el Pleno del Comité de Dirección de la Gerencia de Puertos en su reunión ordinaria de fecha 19 de junio de 1989.

El Pleno del Comité acordó, en la reunión mencionada, destinar el superávit disponible a ampliar el presupuesto de 1989 en los siguientes conceptos:

	Miles de pesetas
Créditos de personal (ampliación de plantilla)	27.058
Inversiones reales	5.048
	32.106

Esta aplicación del superávit disponible no fue autorizada por la Dirección General de Presupuestos de la Generalitat Valenciana, por contravenir, con respecto a los créditos para personal, el artículo 24 de la Ley de Presupuestos de 1989.

Los remanentes de gastos, por 45.377 miles de pesetas han sido incorporados al capítulo de Inversiones reales del presupuesto de 1989 (véase apartado 2.1), y las obligaciones pendientes de pago, por 47.735 miles de pesetas, se recogen en el Estado de operaciones de presupuestos cerrados (véase apartado 5).

2.3 Grado de ejecución

Los cuadros 8 y 9, preparados por esta Sindicatura a partir de la información rendida muestran, en miles de pesetas, la ejecución del Estado de recursos y del Estado de gastos de la Gerencia de Puertos del ejercicio 1989.

La realización de los recursos ha sido del 102%, liquidándose un superávit de 4.678 miles de pesetas. A excepción de las transferencias de capital, que han quedado pendientes de cobro, en los otros dos capítulos del Estado de recursos los derechos reconocidos coinciden con los cobros líquidos del ejercicio, teniendo que tener presente para la interpretación de los niveles de realización las prácticas contables que se describen en los apartados 3.1 y 3.2 de este informe.

Respecto a los gastos presupuestarios, se han reconocido obligaciones por importe de 295.664 miles de pesetas, ascendiendo los remanentes a la cantidad de 52.184 miles de pesetas, de los que un importe de 43.946 miles de pesetas son remanentes comprometidos que tienen la consideración de incorporables al presupuesto de 1990 (véase apartado 6).

GERENÇIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Exercici 1.989

EXECUCIO DE L'ESTAT DE RECURSOS

(mlers de pessetes)

	Previsions definitiv.	Drets reconeg.	Ingressos líquids	Drets pendents de cobram.	Grau de realitzac.	Grau de complim.	Superàvit (Dèficit)
Taxes i altres ingressos	250.276	244.438	244.438	0	98%	100%	(5.838)
Ingressos patrimonials	29.695	40.211	40.211	0	135%	100%	10.516
Transferències de capital	22.500	22.500	0	22.500	100%	0%	0
	302.471	307.149	284.649	22.500	102%	93%	4.678
Variació d'actius financers	45.377	45.377	45.377	0	100%	100%	0
TOTAL	347.848	352.526	330.026	22.500	101%	94%	4.678

Quadre 8

GERENCIA DE PORTS DE LA GENERALITAT VALENCIANA Exercici 1.989

EXECUCIO DE L'ESTAT DE DESPESES (milers de pessetes)

	Crèdits definitiv. reconegut.	Obligac. pagamts. líquids	Obligacions pendents de pagament	Grau de execució	Grau de complimt.	Romanents
Despeses de personal	97.971	91.444	0	93,34%	100,00%	6.527
Despeses de funcionament	31.000	29.544	0	95,30%	100,00%	1.456
Inversions reals	218.877	174.676	0	79,81%	100,00%	44.201
	347.848	295.664	0	85,00%	100,00%	52.184

Quadre 9

El grau d'execució global ha estat del 85 % en el qual ha repercutit de manera important el grau d'execució del capítol d'"Inversions reals", que ha estat del 79,81 %. En els altres dos capítols pressupostaris, "Despeses de personal" i "Despeses de funcionament", l'execució ha estat alta, essent del 93,34 % i del 95,30 %, respectivament.

Totes les obligacions reconegudes han estat pagades en l'exercici i no queda cap quantitat pendent de pagament a la data de la liquidació.

3. EXECUCIÓ DE L'ESTAT DE RECURSOS

La liquidació de l'estat de recursos presentada per al Gerència de Ports es mostra en el quadre núm. 1 i l'anàlisi d'aquest en el quadre núm. 8.

Els drets que constitueixen la hisenda de la Gerència de Ports són els definits en la llei de la seua creació.

Durant l'exercici 1988, el primer de funcionament de la Gerència, el finançament va ser en un 99 % per transferències de la Generalitat Valenciana i la resta, per ingressos patrimonials (interessos de comptes bancaris).

Aquesta situació s'ha modificat substancialment en l'exercici 1989 perquè la Gerència ha assumit la gestió, amb mitjans propis, dels recursos derivats de les activitats, les funcions i els serveis que té encomanats. Així, tal i com pot veure's en el quadre núm. 1, el capítol de "Taxes i altres ingressos", constitueix la principal font de finançament amb 244.438 milers de pessetes de drets reconeguts, que representen un 69 % aproximadament del total de l'exercici. Els ingressos patrimonials i les transferències de capital de la Generalitat Valenciana, amb 40.211 milers de pessetes i 22.500 milers de pessetes, representen un 11 % i un 6 %, respectivament, dels drets reconeguts. Finalment, el capítol de "Variació d'actius financers" comprén, amb 45.377 milers de pessetes, la part dels romanents de tresoreria utilitzats per al finançament dels romanents de despeses de l'exercici 1988 incorporats a l'estat de despeses de 1989.

L'estat de recursos es liquida amb un superàvit net de 4.678 milers de pessetes, constituït per un dèficit en el capítol de "Taxes i altres ingressos" de 5.838 milers de pessetes i un superàvit en el capítol d'"Ingressos patrimonials" de 10.516 milers de pessetes.

3.1 Taxes i altres ingressos

La composició dels drets reconeguts d'aquest capítol de l'estat de recursos es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes
Prestació de serveis	244.130
Altres ingressos	308
	244.438

En el primer dels conceptes detallats són comptabilitzats els ingressos derivats de la prestació dels serveis portuaris d'acord amb les tarifes corresponents a cada tipus de servei, que són de les classes següents:

- a) Generals:
  - Entrada i estada de vaixells
  - Atracament
  - Embarcament, desembarcament i transbord
  - Sobre la pesca

El grado de ejecución global ha sido del 85% en el que ha incidido de forma importante el grado de ejecución del capítulo de Inversiones reales, que ha sido del 79,81%. En los otros dos capítulos presupuestarios, Gastos de personal y Gastos de funcionamiento, la ejecución ha sido alta, siendo del 93,34% y del 95,30%, respectivamente.

Todas las obligaciones reconocidas han sido pagadas en el ejercicio, no quedando cantidad alguna pendiente de pago a la fecha de liquidación.

3. EJECUCIÓN DEL ESTADO DE RECURSOS

La liquidación del Estado de recursos presentada por la Gerencia de Puertos se muestra en el cuadro 1, y un análisis del mismo en el cuadro 8.

Los derechos que constituyen la Hacienda de la Gerencia de Puertos son los definidos en su ley de creación.

Durante el ejercicio 1988, primero de funcionamiento de la Gerencia, la financiación fue en un 99% por transferencias de la Generalitat Valenciana, y el resto por ingresos patrimoniales (intereses de cuentas bancarias).

Esta situación se ha modificado sustancialmente en el ejercicio 1989, debido a que la Gerencia ha asumido la gestión, con medios propios, de los recursos derivados de las actividades, funciones y servicios que tiene encomendados. Así, como puede verse en el cuadro 1, el capítulo de Tasas y otros ingresos constituye la principal fuente de financiación, con 244.438 miles de pesetas de derechos reconocidos, que representan un 69% aproximadamente del total del ejercicio. Los ingresos patrimoniales y las transferencias de capital de la Generalitat Valenciana, con 40.211 miles de pesetas y 22.500 miles de pesetas representan un 11% y un 6%, respectivamente, de los derechos reconocidos. Finalmente, el capítulo de Variación de activos financieros comprende, con 45.377 miles de pesetas, la parte de los remanentes de tesorería utilizados para la financiación de los remanentes de gastos del ejercicio 1988, incorporados al Estado de gastos de 1989.

El Estado de recursos se liquida con un superávit neto de 4.678 miles de pesetas, constituido por un dèficit en el capítulo de Tasas y otros ingresos de 5.838 miles de pesetas, y un superávit en el capítulo de Ingresos patrimoniales de 10.516 miles de pesetas.

3.1 Tasas y otros ingresos

La composición de los derechos reconocidos de este capítulo del Estado de recursos se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Prestación de servicios	244.130
Otros ingresos	308
	244.438

En el primero de los conceptos detallados se contabilizan los ingresos derivados de la prestación de servicios portuarios de acuerdo a las tarifas correspondientes a cada tipo de servicio, que son de las siguientes clases:

- a) Generales:
  - Entrada y estancia de barcos
  - Atraque
  - Embarque, desembarque y transbordo
  - Sobre la pesca

b) Especials:

- Embarcacions esportives i creuers turístics

c) Específiques:

- Utilització de maquinària
- Emmagatzematge, locals i edificis
- Subministraments d'aigua i energia
- Instal·lacions per a la reparació d'embarcacions
- Serveis diversos
- Serveis eventuals

D'acord amb la Disposició Transitòria Primera de la Llei 3/1987, ja citada, aquestes tarifes s'exigeixen fonamentalment d'acord amb allò que estableixen les lleis 1/1966, de 28 de gener, de règim financer dels ports espanyols, i la 18/1985, de primer de juliol, per la qual es modifica l'anterior.

Actualment la Gerència té preparat un projecte de tarifes portuàries a l'espera de la seua aprovació per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

Seguidament pot veure's que de les tarifes anteriorment detallades, per la seua importància en termes de drets reconeguts, en destaquen dues:

	Milers de pesetes	%
Sobre la pesca	169.701	70
Embarcacions esportives	15.132	6
Resta de tarifes	59.297	24
	244.130	100

La taxa sobre la pesca grava la utilització de les aigües del port, les instal·lacions de balisament, els molls, les drassanes, les zones de manipulació i els serveis de policia, per part dels vaixells de pesca. La tarifa és d'un 2 % sobre el valor de la pesca obtingut segons unes bases de liquidació establertes.

El desglossament dels drets reconeguts d'aquesta tarifa per cada port és la següent:

	Milers de pesetes	%
Santa Pola	47.459	28,0
La Vila Joiosa	15.883	9,4
Altea	13.766	8,1
Calp	19.511	11,5
Moraira	489	0,3
Xàbia	12.979	7,6
Dénia	16.538	9,7
Borriana	11.284	6,6
Benicarló	10.934	6,4
Peñíscola	12.751	7,5
Cullera	8.107	4,9
	169.701	100

Quant a la gestió de la taxa sobre la pesca, els processos fonamentals són realitzats directament per les confraries de pescadors de les llotges on es fan les subhastes del peix, ja que s'encarreguen de la seua liquidació i ingrés en els comptes bancaris de la Gerència de Ports.

Aquestes confraries remeten mensualment a la Gerència una estadística de pesca classificada per espècies, i n'especifiquen els quilograms subhastats de cadascuna, així com

b) Especiales:

- Embarcaciones deportivas y cruceros turísticos

c) Específicas:

- Utilización de maquinaria
- Almacenaje, locales y edificios
- Suministros de agua y energía
- Instalaciones para reparación de embarcaciones
- Servicios diversos
- Servicios eventuales

Estas tarifas, de acuerdo con la Disposición Transitoria Primera de la Ley 3/1987 ya citada, se exigen fundamentalmente con arreglo a lo establecido en las leyes 1/1966 de 28 de enero, de régimen financiero de los puertos españoles, y 18/1985 de 1 de julio, por la que se modifica la anterior.

Actualmente, la Gerencia tiene preparado un proyecto de tarifas portuarias, a la espera de su aprobación por la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transporte.

De las tarifas anteriormente detalladas destacan, por su importancia en términos de derechos reconocidos, dos de ellas, tal como puede verse a continuación:

	Miles pesetas	%
Sobre la pesca	169.701	70
Embarcaciones deportivas	15.132	6
Resto de tarifas	59.297	24
	244.130	100

La tasa sobre la pesca grava la utilización por buques pesqueros de las aguas del puerto, instalaciones de balizamiento, muelles, dársenas, zonas de manipulación y servicios de policía. La tarifa es de un 2% sobre el valor de la pesca, obtenido según unas bases de liquidación establecidas.

El desglose de los derechos reconocidos de esta tarifa por cada puerto es el siguiente:

	Miles pesetas	%
Santa Pola	47.459	28,0
Villajoyosa	15.883	9,4
Altea	13.766	8,1
Calpe	19.511	11,5
Moraira	489	0,3
Jávea	12.979	7,6
Denia	16.538	9,7
Burriana	11.284	6,6
Benicarló	10.934	6,4
Peñíscola	12.751	7,5
Cullera	8.107	4,9
	169.701	100

Los procesos fundamentales en cuanto a la gestión de la tasa sobre la pesca son realizados directamente por las cofradías de pescadores de las lonjas donde tiene lugar las subastas del pescado, ya que se encargan de su liquidación e ingreso en las cuentas bancarias de la Gerencia de Puertos.

Estas cofradías remiten mensualmente a la Gerencia una estadística de pesca clasificada por especies, y especificando para cada una de ellas los kilogramos subastados,

el seu valor mitjà en pessetes. Sobre aquest valor mitjà s'aplica la tarifa del 2 % en concepte de taxa sobre la pesca.

El control que la Gerència realitza sobre la determinació i liquidació d'aquesta tarifa és un control "físic" i es fa per mitjà d'uns cel.ladors que s'encarreguen de verificar que la pesca entra en el port siga subhastada en la llotja i, amb la seua presència, que les estadístiques elaborades per les confraries s'ajusten a aquestes subhastes.

Ja que la presència dels cel.ladors de la Gerència en els ports no és contínua i que a voltes es fan subhastes de peix nocturnes a les quals no assisteixen aquests cel.ladors, el control de la Gerència sobre la taxa de pesca no és complet.

La segona tarifa d'importància és la d'embarcacions esportives, amb 15.132 milers de pessetes de drets reconeguts en 1989.

Aquesta tarifa només està exigint-se, actualment, a aquelles embarcacions esportives i de recreació que de forma periòdica o casual amarren en els ports gestionats per la Gerència i no a les embarcacions que habitualment amarren en els ports esportius, originant una situació de discriminació entre les primeres i les segones.

Aquesta situació té lloc fonamentalment perquè la Gerència no disposa d'un cens actualitzat d'aquest tipus d'embarcacions, encara que considera que n'hi ha unes 9.000 aproximadament a la Comunitat Valenciana. La Gerència de Ports no té els mitjans necessaris per a poder realitzar aquest cens. El projecte de tarifes portuàries preparat per la Gerència estableix certs mecanismes de control que poden paliar parcialment aquesta situació.

La Gerència realitza el control, la liquidació, la recaptació i l'ingrés de la tarifa d'embarcacions esportives, així com d'altres detallades a l'inici d'aquest apartat, per mitjà del seu personal en els ports, encara que aquestes funcions no estan adequadament repartides, ja que estan assignades conjuntament a la mateixa persona. Hi ha un risc potencial que no totes les transaccions siguen capturades i registrades i que es produesquen errors no detectats i corregits.

Tots els ingressos d'aquest capítol de l'estat de recursos són comptabilitzats sota el criteri de caixa. En el treball de revisió dut a cap per aquesta sindicatura s'han detectat ingressos per un import aproximat de 3,7 milions de pessetes corresponents a 1989 comptabilitzats en 1990, encara que per raó de les deficiències de control intern exposades, no pot considerar-se que aquests ingressos siguen tots els corresponents a un adequat tall d'operacions.

3.2 Ingressos patrimonials

Aquest capítol de l'estat de recursos presenta, en termes de drets reconeguts, a 31 de desembre de 1989, el detall següent:

	Milers de pessetes
Concessions i autoritzacions	31.338
Interessos de dipòsits	8.873
	40.211

Concessions i autoritzacions, comprén les quantitats cobrades en concepte de cessió, a particulars o a empreses, de l'ús de terrenys dels ports, que són de domini públic. L'import recaptat per concessions puja a 21.145 milers de pessetes i per autoritzacions a 10.193 milers de pessetes.

y su valor medio en pesetas, aplicándose sobre este último la tarifa del 2%, en concepto de tasa sobre la pesca.

El control que la Gerencia realiza sobre la determinación y liquidación de esta tarifa es un control "físico", por medio de celadores que se encargan de verificar que la pesca entrada en el puerto sea subastada en la lonja y, mediante su presencia en dichas subastas, que las estadísticas elaboradas por las cofradías se ajusten a las mismas.

Debido a que la presencia de celadores de la Gerencia no es continua en los puertos, y a que en ocasiones se celebran subastas nocturnas de pescado a las que no asisten dichos celadores, el control de la Gerencia no es completo sobre la tasa de pesca.

La segunda tarifa de importancia es la de embarcaciones deportivas, con 15.132 miles de pesetas de derechos reconocidos en 1989.

Esta tarifa sólo se está exigiendo, actualmente, a aquellas embarcaciones deportivas y de recreo que de forma periódica o casual amarran en los puertos gestionados por la Gerencia, no así a las embarcaciones que habitualmente amarran en los puertos deportivos, originando una situación de discriminación entre las primeras y las segundas.

Esta situación es debida fundamentalmente a que la Gerencia no dispone de un censo actualizado de este tipo de embarcaciones, aunque estima que existen unas 9.000 aproximadamente en la Comunidad Valenciana. La Gerencia de Puertos carece de los medios necesarios para poder realizar este censo. El proyecto de tarifas portuarias preparado por la Gerencia establece ciertos mecanismos de control que pueden paliar parcialmente esta situación.

El control, liquidación, recaudación e ingreso de la tarifa de embarcaciones deportivas, así como de otras detalladas al inicio de este apartado, lo realiza la Gerencia por medio de su personal en los puertos, aunque dichas funciones no están adecuadamente segregadas, ya que están asignadas conjuntamente a la misma persona. Existe un riesgo potencial de que no todas las transacciones sean capturadas y registradas, y de que se produzcan errores no detectados y corregidos.

Todos los ingresos de este capítulo del Estado de recursos se contabilizan bajo el criterio de caja. En el trabajo de revisión llevado a cabo por esta Sindicatura se han detectado ingresos por un importe aproximado de 3,7 millones de pesetas correspondientes a 1989 contabilizados en 1990, aunque debido a las deficiencias expuestas de control interno, no puede considerarse que estos ingresos sean todos los correspondientes a un adecuado corte de operaciones.

3.2 Ingresos patrimoniales

Este capítulo del Estado de recursos tiene, en términos de derechos reconocidos, el siguiente detalle al 31 de diciembre de 1989:

	Miles de pesetas
Concesiones y autorizaciones	31.338
Intereses de depósitos	8.873
	40.211

Concesiones y autorizaciones comprende las cantidades cobradas en concepto de cesión, a particulares o a empresas, del uso de terrenos de los puertos, que son de dominio público. El importe recaudado por concesiones asciende a 21.145 miles de pesetas, y por autorizaciones a 10.193 miles de pesetas.

Els procediments establerts per part de la Gerència per a la captació, comprovació i registre comptable d'aquests ingressos no poden considerar-se adequats.

La Gerència de Ports no disposa, a 31 de desembre de 1989, d'un inventari global i actualitzat sobre les concessions i autoritzacions en vigència amb la informació bàsica quant al titular, l'objecte, el termini, l'import del cànon, la forma de pagament, etc. Açò seria un instrument bàsic i fonamental per a efectuar una planificació sobre la gestió d'aquests ingressos. La Gerència, actualment, no assumeix la iniciativa de la gestió, captant només aquests ingressos quan els cobre i posteriorment emet els rebuts corresponents. Aquestes pràctiques estan repercutint de forma important en aspectes tals com els retards en les dates de cobrament, la inseguretats pel que fa a la gestió completa de tots els seus drets i la inadequada imputació comptable al període de meritatge. En l'exercici 1990 s'han iniciat les tasques necessàries per a l'establiment d'una base de dades mecanitzada amb la informació relativa a les concessions i autoritzacions.

Aquesta Sindicatura ha comprovat que en l'estat de recursos de 1989, existeixen ingressos per un import de 362 milers de pessetes que corresponen a l'exercici 1988, i que en 1990 s'han comptabilitzat ingressos per un import de 1.194 milers de pessetes que corresponen a l'exercici de 1989. Atenent a les debilitats exposades en el control intern, no pot considerar-se que aquests imports incloguen tots els necessaris per a una adequada imputació comptable d'aquests ingressos.

La Gerència haurà de dotar-se dels mitjans legals, tècnics i de personal suficient per a realitzar la gestió d'aquests ingressos de manera eficient, així com per a comptabilitzar-los segons els criteris del meritatge.

En el concepte "Interessos de dipòsits", amb 8.873 milers de pessetes de drets reconeguts en l'exercici de 1989, es registren els interessos líquids percebuts dels comptes bancaris que manté la Gerència de Ports (vegeu apartat 8).

La Gerència no incorpora al pressupost ni com a previsions inicials ni com a generacions cap quantitat per aquests conceptes i, per tant, tots els drets reconeguts formen part del superàvit de l'estat de recursos.

No s'efectuen periodificacions pels interessos meritats pendents de cobrament al tancament de l'exercici i s'aplica el criteri de comptabilitzar-los quan hom té coneixement del seu cobrament. Per raó d'aquesta pràctica comptable, en 1989 es registra un import de 316 milers de pessetes d'interessos corresponents a 1988, i en 1990 un altre de 792 milers de pessetes que pertanyen a 1989 amb un efecte net en el resultat de la liquidació de 1989 de 476 milers de pessetes.

La incorporació de l'estat de recursos dels interessos bancaris s'efectua per seu import líquid, és a dir, nets de les retencions fiscals practicades per les entitats financeres. Una pràctica comptable més adequada -i per a complir allò que preveu la Llei d'Hisenda Pública- requeriria el registre d'aquests interessos per seu import brut i comptabilitzar les retencions de forma separada i en el concepte pressupostari de l'estat de despeses corresponent.

3.3 Transferències de capital

Els drets reconeguts d'aquest capítol de l'estat de recursos de 1989 pugen a la quantitat de 22.500 milers de pessetes, i figuren com a pendents de cobrament a la data de la liquidació.

Los procedimientos establecidos por la Gerencia para la captación, comprobación y registro contable de estos ingresos no pueden considerarse adecuados.

La Gerencia de Puertos no dispone, al 31 de diciembre de 1989, de un inventario global y actualizado sobre las concesiones y autorizaciones en vigor, con la información básica en cuanto a titular, objeto, plazo, importe del canon, forma de pago, etc. Esto sería un instrumento básico y fundamental para efectuar una planificación sobre la gestión de estos ingresos. La Gerencia, actualmente, no asume la iniciativa de gestión, captando solamente estos ingresos cuando los cobra, y emitiendo posteriormente los recibos correspondientes. Estas prácticas están repercutiendo de forma importante en aspectos como: retrasos en las fechas de cobro, inseguridad en cuanto a la gestión completa de todos sus derechos, e inadecuada imputación contable al período de devengo. En el ejercicio 1990 se han iniciado las tareas necesarias para el establecimiento de una base de datos mecanizada con la información relativa a las concesiones y autorizaciones.

Esta Sindicatura ha comprobado que en el Estado de recursos de 1989 existen ingresos por un importe de 362 miles de pesetas que corresponden al ejercicio 1988, y que se han contabilizado en 1990 ingresos por importe de 1.194 miles de pesetas que corresponden al ejercicio 1989. Atendiendo a las debilidades expuestas en el control interno, no puede considerarse que estos importes incluyan todos los necesarios para una adecuada imputación contable de estos ingresos.

La Gerencia deberá dotarse de los medios legales, técnicos y de personal suficientes para realizar la gestión de estos ingresos de forma eficiente, así como para contabilizarlos según el criterio del devengo.

En el concepto Intereses de depósitos, con 8.873 miles de pesetas de derechos reconocidos en el ejercicio 1989, se registran los intereses líquidos percibidos de las cuentas bancarias que mantiene la Gerencia de Puertos (véase apartado 8).

La Gerencia no incorpora al presupuesto, ni como previsions inicials ni com a generacions, cantidad alguna por estos conceptos, y por tanto todos los derechos reconocidos forman parte del superávit del Estado de recursos.

No se efectúan periodificaciones por los intereses devengados pendientes de cobro al cierre del ejercicio, aplicándose el criterio de contabilizarlos cuando se tiene el conocimiento de su cobro. A consecuencia de esta práctica contable se han registrado en 1989 un importe de 316 miles de pesetas de intereses que corresponden a 1988, y en 1990 un importe de 792 miles de pesetas que corresponden a 1989, con un efecto neto en el resultado de la liquidación de 1989 de 476 miles de pesetas.

La incorporación al Estado de recursos de los intereses bancarios se efectúa por su importe líquido, es decir, netos de las retenciones fiscales practicadas por las entidades financieras. Una práctica contable más adecuada, y para cumplir lo previsto en la Ley de Hacienda Pública, requeriría el registro de dichos intereses por su importe bruto, contabilizándose las retenciones de forma separada y en el concepto presupuestario del Estado de gastos al efecto.

3.3 Transferencias de capital

Los derechos reconocidos de este capítulo del Estado de recursos de 1989 ascienden a la cantidad de 22.500 miles de pesetas, figurando como pendientes de cobro a la fecha de liquidación.

La Gerència de Ports, a conseqüència dels temporals que hi hagué en el mes de setembre de 1989, va iniciar un expedient de contractació de règim excepcional, -previst en els articles 25 i 27 de la Llei de Contractes de l'Estat i el 91 del Reglament General de Contractació- i adjudicà a l'empresa Trasumar S.L., l'execució de les obres d'emergència que s'havien de realitzar en els ports afectats de Benicarló i Peníscola.

El pressupost d'aquestes obres va pujar a la quantitat de 22.500 milers de pessetes i es generaren els crèdits necessaris en el capítol d'"Inversions reals" de l'estat de despeses i el finançament en el capítol de "Transferències de capital" de l'estat de recursos, segons el que preveu la normativa ja esmentada i l'acord del Govern valencià de data 16 d'octubre de 1989.

A 31 de desembre de 1989, la Gerència havia satisfet la quantitat de 18.000 milers de pessetes pel contracte citat i la resta, 4.500 milers de pessetes, en el seu acabament, que ha tingut lloc en els primers mesos de 1990.

A la data d'aquest informe la Gerència de Ports no ha rebut de la Conselleria d'Economia i Hisenda cap import per tal de finançar aquestes obres d'emergència. Segons manifestacions del personal responsable de la Gerència, la citada Conselleria opina que aquestes obres han de ser finançades amb els fons propis de la Gerència.

3.4 Variació d'actius financers

En aquest capítol de l'estat de recursos de 1989, s'han incorporat els romanents de tesoreria de l'exercici anterior necessaris per a finançar els romanents compromesos en 1988 incorporats a l'estat de despeses de 1989, per un import de 45.377 de pessetes (vegeu apartat 2.1).

4. EXECUCIÓ DE L'ESTAT DE DESPESES

La liquidació de l'estat de despeses presentada per part de la Gerència de Ports es mostra en el quadre núm. 2 i la seua execució en el quadre núm. 9.

Els pressupost de despeses de l'exercici corrent puja a la quantitat de 279.971 milers de pessetes que, junt amb la incorporació dels romanents de 1988 i les generacions de crèdit, per un import conjunt de 67.877 milers de pessetes, formen un pressupost definitiu de 347.848 milers de pessetes.

Els crèdits per a despeses es distribueixen en tres capítols pressupostaris i la seua participació en termes de crèdits definitius i obligacions reconegudes és la següent, en milions de pessetes:

	Crèdits definitius		Obligacions reconegudes	
		%		%
Despeses de personal	97,9	28,1	91,4	30,9
Despeses de funciona.	31,0	8,9	29,6	10,0
Inversions reals	218,9	63,0	174,7	59,1
	347,8	100	295,7	100,0

4.1 Despeses de personal

Les obligacions reconegudes d'aquest capítol de l'estat de despeses de 1989 es detallen tot seguit:

La Gerencia de Puertos, a consecuencia de temporales habidos en el mes de septiembre de 1989, inició un expediente de contratación de régimen excepcional, previsto en los artículos 25 y 27 de la Ley de Contratos del Estado y 91 del Reglamento General de Contratación, adjudicando a la empresa Trasumar, S.L. la ejecución de las obras de emergencia a realizar en los puertos afectados de Benicarló y Peñíscola.

El presupuesto de dichas obras ascendió a la cantidad de 22.500 miles de pesetas, generándose los créditos necesarios en el capítulo de Inversiones reales del Estado de gastos, y la financiación, de acuerdo con lo previsto en la normativa citada y por acuerdo del Gobierno Valenciano de fecha 16 de octubre de 1989, en el capítulo de Transferencias de capital del Estado de recursos.

Al 31 de diciembre de 1989 la Gerencia había satisfecho la cantidad de 18.000 miles de pesetas por el contrato mencionado, y el resto, 4.500 miles de pesetas, a la finalización del mismo que ha tenido lugar en los primeros meses de 1990.

A la fecha de este informe la Gerencia de Puertos no ha recibido de la Conselleria de Economía y Hacienda ningún importe para financiar estas obras de emergencia. Según manifestaciones del personal responsable de la Gerencia, la citada Conselleria opina que dichas obras deben ser financiadas con fondos propios de la Gerencia.

3.4 Variación de activos financieros

En este capítulo del Estado de recursos de 1989 se han incorporado los remanentes de tesorería del ejercicio anterior necesarios para financiar los remanentes comprometidos en 1988 incorporados al Estado de gastos de 1989, por importe de 45.377 miles de pesetas (véase apartado 2.1).

4. EJECUCIÓN DEL ESTADO DE GASTOS

La liquidación del Estado de gastos presentada por la Gerencia de Puertos se muestra en el cuadro 2, y la ejecución del mismo en el cuadro 9.

El presupuesto de gastos del ejercicio corriente asciende a la cantidad de 279.971 miles de pesetas, que junto a la incorporación de remanentes de 1988 y las generaciones de crédito, por un importe conjunto de 67.877 miles de pesetas, forman un presupuesto definitivo de 347.848 miles de pesetas.

Los créditos para gastos están distribuidos en tres capítulos presupuestarios, siendo la participación de cada uno de ellos en términos de créditos definitivos y obligaciones reconocidas la siguiente, en millones de pesetas:

	Créditos definitivos		Obligaciones reconocidas	
		%		%
Gastos de personal	97,9	28,1	91,4	30,9
Gastos de funciona.	31,0	8,9	29,6	10,0
Inversiones reales	218,9	63,0	174,7	59,1
	347,8	100	295,7	100,0

4.1 Gastos de personal

Las obligaciones reconocidas de este capítulo del Estado de gastos de 1989 tienen el detalle que se muestra a continuación:

	Milers de pessetes
Retribucions.	
Funcionaris	34.700
Laborals fixos	32.252
Laborals eventuais	2.956
Altres personals	4.188
	74.096
Seguretat Social	17.274
Complement familiar	74
	91.444

La relació dels llocs de treball de la Gerència es va aprovar per l'Acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 17 de juliol de 1989 i es fixà el nombre de llocs de 39, 11 dels quals corresponen a funcionaris i 28 a laborals. A 31 de desembre de 1989 estaven pendents de cobrir-se'n dos prevists en la dita relació.

En el concepte de retribucions d'altre personal figuren les corresponents al gerent de la Gerència de Ports, lloc de treball no inclòs en la relació abans esmentada.

Els procediments de control intern en relació amb el circuit de nòmines presenten els punts dèbils que es resumeixen seguidament:

- Les nòmines i els documents de liquidació amb les organismes públics pel concepte d'assegurances socials i el de l'impost sobre la renda, estan confeccionats per un professional alié a la Gerència. Aquesta prestació de serveis no està formalitzada en un contracte i fins a la data d'aquest informe, la Gerència no ha abandonat cap quantitat en contraprestació d'aquests serveis ni ha comptabilitzat una provisió amb aquesta finalitat.

- No hi ha un adequat repartiment de les funcions importants relacionades amb les nòmines; a més del control dels fons, el secretari de la Gerència concentra les funcions relatives a la preparació, revisió i comptabilització.

- A causa de l'escassetat de personal i la concentració de funcions importants en la mateixa persona, hi ha un problema potencial de substitució en el cas d'absència per vacances o malaltia.

- Durant l'exercici 1989 s'han pagat un total de 1.117 hores extres per un import aproximat de 2 milions de pessetes. Aquestes hores extraordinàries han estat realitzades fonamentalment pels cel·ladors dels ports. No obstant això, no en tots els casos han estat abonades i cotitzades a la Seguretat Social en el mes que es meritaren, sinó en altres diferents, i no se n'han fet les declaracions complementàries dels mesos a què corresponen.

- Els expedients de personal no són de fàcil revisió i consulta, ja que els documents que els integren no estan adequadament ordenats.

4.2 Despeses de funcionament

El detall de les obligacions reconegudes d'aquest capítol és el següent:

	Milers de pessetes
Tributs	7
Arrendaments	506
Reparacions i conservació	8.446

	Miles de pesetas
Retribuciones:	
Funcionarios	34.700
Laborales fijos	32.252
Laborales eventuales	2.956
Otro personal	4.188
	74.096
Seguridad social	17.274
Complemento familiar	74
	91.444

La relación de puestos de trabajo de la Gerencia fue aprobada por Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana de 17 de julio de 1989, fijándose en 39 el número de puestos de los que 11 corresponden a funcionarios y 28 a laborales. Al 31 de diciembre de 1989 estaban pendientes de cubrirse dos de los puestos de trabajo previstos en dicha relación.

En el concepto de retribuciones de otro personal figuren las correspondientes al gerente de la Gerencia de Puertos, puesto de trabajo no incluido en la relación anteriormente mencionada.

Los procedimientos de control interno en relación al circuito de nóminas presentan los puntos débiles que se resumen a continuación:

- Las nóminas y documentos de liquidación con organismos públicos en concepto de seguros sociales e impuesto sobre la renta, son confeccionados por un profesional ajeno a la Gerencia. Esta prestación de servicios no está formalizada en un contrato, y hasta la fecha de este informe la Gerencia no ha abonado cantidad alguna en contraprestación de dichos servicios, ni contabilizado una provisión al efecto.

- No existe una adecuada segregación de las funciones importantes relacionadas con las nóminas, concentrándose en la figura del secretario de la Gerencia las relativas a preparación, revisión y contabilización, además de la de control de fondos.

- Debido a la escasez de personal y a la concentración de funciones importantes en la misma persona, existe un problema potencial de sustitución en caso de ausencia por vacaciones o enfermedad.

- Durante el ejercicio 1989 se han abonado un total de 1.117 horas extras por un importe aproximado de 2 millones de pesetas. Dichas horas extras han sido realizadas fundamentalmente por los celadores de los puertos. Sin embargo no en todos los casos han sido abonadas y cotizadas a la Seguridad Social en el mes que se devengaron, sino en otros diferentes, no haciéndose las declaraciones complementarias de los meses a que corresponden.

- Los expedientes del personal no son de fácil revisión y consulta debido a que los documentos que los integran no están adecuadamente ordenados.

4.2 Gastos de funcionamiento

El detalle de las obligaciones reconocidas de este capítulo es el siguiente:

	Miles de pesetas
Tributos	7
Arrendamientos	506
Reparaciones y conservación	8.446

Subministraments	8.568
Transports y comunicacions	3.396
Treballs realitzats per a altres empreses	2.903
Material d'oficina	3.036
Diversos	615
Indemnitzacions per raó de servei	2.067
	29.544

Suministros	8.568
Transportes y comunicaciones	3.396
Trabajos realiz. por otras empr.	2.903
Material de oficina	3.036
Diversos	615
Indem. razón servicio	2.067
	29.544

En el treball de revisió d'una mostra d'expedients de contractació realitzat per aquesta Sindicatura, s'han detectat les anomalies següents:

- El contracte de neteja de les oficines d'Alacant, amb un preu d'adjudicació de 700 milers de pessetes, té data de 30 de juny de 1989; tanmateix, l'empresa contractada no es va donar d'alta en la Seguretat Social fins el 18 d'octubre de 1989. A més a més no hi ha constància en l'expedient que aquesta empresa estigués al corrent de la resta de les seues obligacions fiscals.

- En l'expedient relatiu al contracte de neteja dels molls del port de Dénia, per un preu d'adjudicació de 598 milers de pessetes, no hi ha constància que l'empresa està al corrent de les seues obligacions fiscals.

4.3 Inversions reals

En aquest capítol de l'estat de despeses de 1989, s'han reconegut obligacions segons el detall següent:

	Milers de pessetes
Mobiliari i estris	7.754
Maquinària, instal.lacions i utilatge	30.118
Conservació i reparació:	
Edificis	2.303
Béns destinats a ús públic	133.559
Mobiliari	594
Maquin., instal. i utilatge	348
	174.676

La liquidació d'aquest capítol de l'estat de despeses mostra uns romanents de crèdits -la diferència entre els crèdits definitius i les obligacions reconegudes- de 44.201 milers de pessetes. La major part d'aquests romanents, 43.730 milers de pessetes, corresponen a crèdits en fase de disposició que tenen la consideració d'incorporables al pressupost de 1990.

La Llei de creació de la Gerència estableix en la seua Disposició Adicional Primera, que els béns, els drets i les obligacions que ostenta la Generalitat Valenciana sobre els ports i les seues instal.lacions annexes, es transfereixen a la Gerència. No s'ha efectuat una inspecció ni un recompte físic dels béns traspasats. La Gerència anota en un llibre efectuat amb càrrec als seus pressuposts, però es nota a faltar certa informació necessària per a un complet control patrimonial, salvaguarda i registre comptable com ara les dades de cost d'adquisició, criteris d'amortització, localització física, etc.

Totes les contractacions de l'exercici s'han efectuat pel procediment d'adjudicació directa, promovent publicitat i sollicitant ofertes addicionals en les contractacions superiors a 25 milions de pessetes.

En un expedient de subministraments adjudicat a l'em-

En el trabajo de revisión de una muestra de expedientes de contratación realizado por esta Sindicatura se han detectado las siguientes anomalías:

- El contrato de limpieza de las oficinas de Alicante, con un precio de adjudicación de 700 miles de pesetas, tiene fecha de 30 de junio de 1989, sin embargo la empresa contratada no se da de alta en la Seguridad Social hasta el 18 de octubre de 1989. Adicionalmente, no existe constancia en el expediente que dicha empresa estuviera al corriente del resto de sus obligaciones fiscales.

- En el expediente relativo al contrato de limpieza de los muelles del puerto de Denia, por un precio de adjudicación de 598 miles de pesetas, no hay constancia de que la empresa esté al corriente de sus obligaciones fiscales.

4.3 Inversiones reales

En este capítulo del Estado de gastos de 1989 se han reconocido obligaciones según el detalle que se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Mobiliario y enseres	7.754
Maquinaria, inst. y util.	30.118
Conservación y reparación:	
Edificios	2.303
Bienes dest. uso público	133.559
Mobiliario	594
Maqu. inst. y util.	348
	174.676

La liquidación de este capítulo del Estado de gastos muestra unos remanentes de crédito, diferencia entre los créditos definitivos y las obligaciones reconocidas, de 44.201 miles de pesetas. La mayor parte de estos remanentes, 43.730 miles de pesetas, corresponden a créditos en fase de disposición que tienen la consideración de incorporables al presupuesto de 1990.

La Ley de creación de la Gerencia establece, en su Disposición Adicional Primera, que se transfieren a la Gerencia los bienes, derechos y obligaciones que ostenta la Generalitat Valenciana sobre los puertos y sus instalaciones anejas. No se ha efectuado una inspección y recuento físico de los bienes traspasados. La Gerencia anota en un libro registro las adquisiciones de inmovilizado material que ha efectuado con cargo a sus presupuestos, pero se echa de menos cierta información necesaria para un completo control patrimonial, salvaguarda y registro contable, como datos de coste de adquisición, criterios de amortización, localización física, etc.

Todas las contrataciones del ejercicio se han efectuado por el procedimiento de adjudicación directa, promoviendo publicidad y solicitando ofertas adicionales en las contrataciones superiores a 25 millones de pesetas.

En un expediente de suministros, adjudicado a la em-

presa Fujitsu España, S.A., per un import aproximat de 2,9 milions de pessetes, les factures presentades no desglossen els articles, per la qual cosa no s'han pogut inventariar de forma separada.

El concepte de conservació i reparació de béns destinats a l'ús públic comprén els obres realitzades en cadascun dels ports. El seu detall és el següent:

	Milers de pessetes	%
Cullera	91	0,1
Dénia	29.209	21,9
Santa Pola	24.911	18,6
La Vila Joiosa	203	0,2
Borriana	42.384	31,7
Peñíscola	999	0,7
Benicarló	17.762	13,3
Peñíscola-Benicarló	18.000	13,5
	133.559	100

5. PRESSUPOSTS TANCATS

El quadre núm. 3 mostra el document "Operacions de pressuposts tancats", que forma part dels comptes retuts per part de la Gerència de Ports en l'exercici 1989.

Aquest estat comptable presenta la gestió realitzada en l'execució d'obligacions pendents de pagament i drets pendents de cobrament procedents de l'exercici anterior. Ja que l'exercici 1988 es va liquidar sense drets pendents de cobrament, l'esmentat document només conté la part relativa a les obligacions pendents de pagament, el detall de la qual és el següent:

	Milers de pessetes
Despeses de personal	19.972
Despeses de funcionament:	9.412
reparació i conservació	4.276
subministraments	1.848
Treball d'altres empreses	1.909
Altres conceptes	1.379
Inversions reals:	18.351
Mobiliari i estris	240
Maquin., instal. i utilatge	740
Conservació i reparació	17.371
	47.735

Tots els conceptes han estat pagats durant l'exercici 1989 i no queda pendent cap quantitat a 31 de desembre de 1989.

En "despeses de personal" -19.972 milers de pessetes- es recull la compensació econòmica pagada als funcionaris de la Gerència per raó de la desaparició del Montepio de Previsió Social per a treballadors i obrers dels ports, i la seua integració en la Seguretat Social.

6. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

El quadre núm. 5 mostra l'estat dels resultats pressupostaris i els romanents de tesoreria a 31 de desembre de 1989.

presa Fujitsu España, S.A. por un importe aproximado de 2,9 millones de pesetas, las facturas presentadas no desglossen los artículos, por lo que no han podido inventariarse de forma separada.

El concepto conservación y reparación de bienes destinados al uso público comprende las obras realizadas en cada uno de los puertos, siendo su detalle el siguiente:

	Miles de pesetas	%
Cullera	91	0,1
Denia	29.209	21,9
Santa Pola	24.911	18,6
Villajoyosa	203	0,2
Burriana	42.384	31,7
Peñíscola	999	0,7
Benicarló	17.762	13,3
Peñíscola-Benicarló	18.000	13,5
	133.559	100

5. PRESUPUESTOS CERRADOS

El cuadro 3 muestra el documento "Operaciones de presupuestos cerrados" que forma parte de las cuentas rendidas por la Gerencia de Puertos en el ejercicio 1989.

Este estado contable presenta la gestión realizada en ejecución de obligaciones pendientes de pago y derechos pendientes de cobro procedentes del ejercicio anterior. Debido a que el ejercicio 1988 se liquidó sin derechos pendientes de cobro, el documento mencionado sólo contiene la parte relativa a las obligaciones pendientes de pago, cuyo detalle es el siguiente:

	Miles de pesetas
Gastos de personal	19.972
Gastos de funcionamiento:	9.412
Reparación y conservación	4.276
Suministros	1.848
Trabajos de otras empresas	1.909
Otros conceptos	1.379
Inversiones reales:	18.351
Mobiliario y enseres	240
Maquinaria, inst. y utilil.	740
Conservación y reparación	17.371
	47.735

Todos los conceptos han sido pagados durante el ejercicio 1989, no quedando pendiente cantidad alguna al 31 de diciembre de 1989.

En Gastos de personal, por 19.972 miles de pesetas, se recoge la compensación económica pagada a los funcionarios de la Gerencia como consecuencia de la desaparición del Montepío de Previsión Social para empleados y obreros de puertos y su integración en la Seguridad Social.

6. LIQUIDACIÓN DEL PRESUPUESTO

El cuadro 5 muestra el Estado de resultados presupuestarios y remanentes de tesorería al 31 de diciembre de 1989.

El superàvit de l'exercici -la diferència entre els drets i les obligacions reconegudes- puja a la quantitat de 56.862 milers de pessetes, que junt amb el superàvit de l'exercici 1988 no utilitzat -un import de 32.106 milers de pessetes- integren els romanents de tresoreria disponibles a 31 de desembre de 1989, per un import de 88.968 milers de pessetes.

Un resum de la liquidació pressupostària es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes
Caixa pressupostària	66.468
Drets pendents de cobrament	22.500
	88.968
Romanents compromesos	43.946
Romanents no compromesos	8.238
Superàvit d'ingressos	4.678
Superàvit de 1988	32.106
	88.968

La liquidació del pressupost de 1989 fou aprovada pel Ple del Comitè de Direcció en la seua reunió de data 27 de juliol de 1990, i es determina l'aplicació següent dels romanents no compromesos i el superàvit disponible:

	Milers de pessetes
Per a despeses corrents	30.000
Per a inversions reals	15.022
	45.022

7. OPERACIONS EXTRAPRESSUPOSTÀRIES

La composició de les operacions pressupostàries i el seu moviment durant l'exercici 1989 es mostra, en milers de pessetes, en el quadre núm. 6.

"Retencions de l'IRPF" comprén amb 2.869 milers de pessetes, les retencions per aquest impost practicades sobre les nòmines del quart trimestre de l'exercici 1989, ingressades en els comptes del Ministeri d'Hisenda en el mes de gener de 1990.

En el compte "IVA repercutit", el saldo del qual a 31 de desembre de 1989 puja a 6.251 milers de pessetes, es recull l'import total repercutit durant l'exercici 1989 per les activitats de la Gerència que constitueixen operacions subjectes a aquest impost.

La posició de la Gerència quant a l'IVA és inadequada en els següents aspectes importants:

- La Gerència realitza operacions subjectes, operacions subjectes però exemptes i operacions no subjectes. Ja que és una entitat autònoma amb personalitat jurídica pròpia, es constitueix com a subjecte passiu d'aquest impost i per tant obligada a presentar davant la Hisenda Pública les liquidacions corresponents, així com a observar tots els requisits formals relatius a emetre factures, portar els llibres de registre de factures emeses i rebudes, etc. La Gerència, però, no prepara les liquidacions periòdiques exigibles, sinó que subministra les dades a la Conselleria d'Economia i Hisenda i aquesta les presenta en el seu lloc. El saldo del compte IVA repercutit a la fi de l'exercici estan consegüentment pendent de regularització comptable, en funció

El superàvit del ejercicio, diferencia entre los derechos y obligaciones reconocidas, asciende a la cantidad de 56.862 miles de pesetas, que junto al superávit del ejercicio 1988 no utilizado, por importe de 32.106 miles de pesetas, integran los remanentes de tesorería disponibles al 31 de diciembre de 1989, por importe de 88.968 miles de pesetas.

Un resumen de la liquidación presupuestaria se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Caja presupuestaria	66.468
Derechos pendientes de cobro	22.500
	88.968
Remanentes comprometidos	43.946
Remanentes no comprometidos	8.238
Superávit de ingresos	4.678
Superávit de 1988	32.106
	88.968

La liquidación del presupuesto de 1989 fue aprobada por el Pleno del Comité de Dirección en su reunión de fecha 27 de julio de 1990, determinándose la siguiente aplicación de los remanentes no comprometidos y el superávit disponible:

	Miles de pesetas
Para gastos corrientes	30.000
Para inversiones reales	15.022
	45.022

7. OPERACIONES EXTRAPRESUPUESTARIAS

La composición de las operaciones extrapresupuestarias y su movimiento durante el ejercicio 1989 se muestra, en miles de pesetas, en el cuadro 6.

Retenciones I.R.P.F. comprende, por 2.869 miles de pesetas, las retenciones por este impuesto practicadas sobre las nóminas del cuarto trimestre del ejercicio 1989, ingresadas en las cuentas del Ministerio de Hacienda en el mes de enero de 1990.

En la cuenta I.V.A. repercutido, cuyo saldo al 31 de diciembre de 1989 asciende a 6.251 miles de pesetas, se recoge el importe total repercutido durante el ejercicio 1989 por las actividades de la Gerencia que constituyen operaciones sujetas a dicho impuesto.

La posición de la Gerencia con respecto al I.V.A. es inadecuada en los siguientes aspectos importantes:

- La Gerencia realiza operaciones sujetas, operaciones sujetas pero exentas y operaciones no sujetas. Siendo una entidad autónoma con personalidad jurídica propia, se constituye como sujeto pasivo de dicho impuesto, y por tanto obligada a presentar ante la Hacienda Pública las liquidaciones correspondientes, así como observar todos los requisitos formales relativos a emisión de facturas, llevanza de libros registros de facturas emitidas y recibidas, etc. La Gerencia, sin embargo, no prepara las liquidaciones periódicas exigibles, sino que suministra los datos a la Conselleria de Economía y Hacienda que las presenta en su lugar. El saldo de la cuenta IVA repercutido al final del ejercicio está, por consiguiente, pendiente de regulariza-

del que amb aquesta finalitat dispose l'esmenada conselleria. D'altra banda, la Gerència no manté els llibres oficials de factures exigibles per a la normativa de l'IVA.

- La Gerència no considera deduïble, en cap cas, l'IVA suportat en els seues transaccions amb tercers, sent açò possible si s'aplicava la regla de prorrata prevista en la reglamentació d'aquest impost.

- Per raó del que s'ha exposat en els apartats anteriors, el registre comptable de l'IVA no és adequat, ja que ha de comptabilitzar-se tant l'IVA suportat de caràcter deduïble com l'IVA repercutit en els comptes pressupostaris a l'efecte.

El compte de "Seguretat social" no mostra la quota corresponent al mes de desembre de 1989, per un import de 2.026 milers de pessetes que, per haver estat ingressada en el mes de gener de 1990, estava pendent de pagament al tancament de l'exercici. Aquest pagament que forma part de les partides conciliatòries dels comptes bancaris a 31 de desembre de 1989, no ha estat, doncs, objecte d'un tractament comptable adequat i la repercussió d'açò és la presentació incompleta de les xifres tant d'extrapressupostaris com de tesoreria.

El compte "Fiança per obres" el saldo del qual a 31 de desembre de 1989, és de 5.659 milers de pessetes, comprén els avals exigits i rebuts de les empreses que executen obres per a la Gerència. Al tancament de l'exercici hi havia avals per import de 24 milions de pessetes pendents de comptabilitzar per part de la Gerència en aquest compte d'extrapressupostaris.

8. TRESORERIA

El document "desenvolupament de la tesoreria" (quadre núm. 7) mostra, en milers de pessetes, el moviment de fons de tesoreria durant l'exercici 1989. N'és un resum més condensat:

	Existència 31-12-88		Existència 31-12-89	
	Ingressos	Pagaments	Ingressos	Pagaments
Pressupostari	125.218	284.649	343.399	66.468
Extrapressup.	437	22.832	12.844	10.425
	125.655	307.481	356.243	76.893

A 31 de desembre de 1989, els fons estan situats en tres comptes que la Gerència manté oberts en dues institucions financeres, un en la Caixa d'Estalvis de València i dos en el Banco de Crédito y Ahorro, retribuïts a un interès brut anual del 5% en el primer i del 12% en les dues restants.

El compte en la Caixa d'Estalvis de València, amb un saldo al 31 de desembre de 1989 de 1.025 milers de pessetes, no ha tingut a penes moviment durant el segon semestre de 1989, ja que l'objecte pel qual va ser obert ha estat gestionat amb un dels comptes en el Banco de Crédito y Ahorro.

A causa de l'escassetesa de personal, no hi ha una adequada segregació entre les funcions de gestió i el control de tesoreria amb altres importants relacionades fonamentalment amb els processos de nòmines i comptabilitat.

Les conciliacions bancàries elaborades per la Gerència de Ports manquen del desglossament suficient de partides i d'informació que es considera necessària perquè siguen un instrument útil de control intern.

ció contable, en funció de lo que a tal efecte disponga la Conselleria mencionada. Por otra parte, la Gerencia no mantiene los libros oficiales de facturas exigibles por la normativa del IVA.

- La Gerencia no considera deducible, en ningún caso, el IVA soportado en sus transacciones con terceros, siendo esto posible si se aplicara la regla de prorrata prevista en la reglamentación de dicho impuesto.

- A consecuencia de lo expuesto en los apartados anteriores, el registro contable del IVA no es adecuado, debiendo contabilizarse tanto el IVA soportado de carácter deducible como el IVA repercutido en las cuentas presupuestarias al efecto.

La cuenta de Seguridad social no muestra la cuota correspondiente al mes de diciembre de 1989, por un importe de 2.026 miles de pesetas, que, por haber sido ingresada en el mes de enero de 1990, estaba pendiente de pago al cierre del ejercicio. Este pago, que forma parte de las partidas conciliatorias de las cuentas bancarias al 31 de diciembre de 1989, no ha sido pues objeto de un adecuado tratamiento contable cuya repercusión es una presentación incompleta de las cifras tanto de extrapresupuestarios como de tesorería.

La cuenta Fianza por obras, cuyo saldo al 31 de diciembre de 1989 es de 5.659 miles de pesetas, comprende los avales exigidos y recibidos de las empresas que ejecutan obras para la Gerencia. Al cierre del ejercicio existían avales por importe de 24 millones de pesetas pendientes de contabilizar por la Gerencia en esta cuenta de extrapresupuestarios.

8. TESORERIA

El documento Desarrollo de la tesorería (cuadro 7) muestra, en miles de pesetas, el movimiento de fondos de tesorería durante el ejercicio 1989, siendo un resumen más condensado el siguiente:

	Existencia 31-12-88		Existencia 31-12-89	
	Ingresos	Pagos	Ingresos	Pagos
Presupuestario	125.218	284.649	343.399	66.468
Extrapresupuest.	437	22.832	12.844	10.425
	125.655	307.481	356.243	76.893

Al 31 de diciembre de 1989, los fondos estan situados en tres cuentas que la Gerencia mantiene abiertas en dos instituciones financieras, una en la Caja de Ahorros de Valencia y dos en el Banco de Crédito y Ahorro, retribuidas a un interès bruto anual del 5% en la primera y del 12% en las dos restantes.

La cuenta en la Caja de Ahorros de Valencia, con un saldo al 31 de diciembre de 1989 de 1.025 miles de pesetas, no ha tenido apenas movimiento durante el segundo semestre de 1989, debido a que el objeto con el que fue apertura ha sido gestionado con una de las cuentas en el Banco de Crédito y Ahorro.

Debido a la escasez de personal, no existe una adecuada segregación entre las funciones de gestión y control de tesorería con otras importantes relacionadas con los procesos de nóminas y contabilidad, fundamentalmente.

Las conciliaciones bancarias elaboradas por la Gerencia de Puertos carecen del desglose suficiente de partidas y de cierta información que se considera necesaria para que sean un instrumento útil de control interno.

9. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) Segons es comenta en l'apartat 1.3 de l'informe, la Gerència de Ports no ha elaborat ni el balanç de situació ni el compte de resultats a 31 de desembre de 1989, documents necessaris per aplicació de la normativa vigent sobre comptabilitat de les entitats autònomes de la Generalitat Valenciana.

b) Tal com es comenta en l'apartat 2.2, en l'exercici 1989 no s'ha fet ús del superàvit de l'exercici 1988, per import de 32.106 milers de pessetes, ja que el Comitè de Direcció en va acordar una assignació que contravenia la Llei de Pressuposts de 1989.

Es recomana que els òrgans de la Gerència de Ports sotmeten prèviament a informe tècnic o jurídic aquelles matèries de la liquidació pressupostària que per la seua naturalesa així ho aconsellen, i evitar, d'aquesta manera, situacions com la descrita que dificulten una gestió pressupostària eficient.

c) Segons es comenta en l'apartat 3, l'any 1989 ha estat el primer que la Gerència ha assumit amb mitjans propis la gestió, liquidació i recaptació dels recursos derivats de les activitats, les funcions i els serveis que té encomanats, i que són fonamentalment els serveis portuaris (vegeu l'apartat 3.1) i les concessions i autoritzacions d'ús dels terrenys dels ports al seu càrrec (vegeu l'apartat 3.2).

Tal com s'ha descrit en els esmentats apartats d'aquest informe, els procediments de la Gerència de Ports mostren punts dèbils de tal importància que no admeten el dipòsit de confiança com a sistema apropiat de control intern. Aquestes deficiències afecten tots els nivells del cicle d'ingressos i són molt significatives les que es refereixen a la seua captació, liquidació, tramesa i imputació comptable, així com la necessària segregació de funcions com a element bàsic de protecció d'actius.

Entre les mesures que caldria prendre, segons el judici d'aquesta Sindicatura, destaquen les següents:

- Normalització legal de les tarifes portuàries.
- Disposició d'un cens actualitzat d'embarcacions esportives.
- Elaboració d'una base de dades actualitzada sobre concessions i autoritzacions.
- Millorar els controls existents i introduir els que calguen per a una adequada captació, liquidació, revisió i registre comptable dels ingressos.
- Observar el principi de la meritació en la comptabilització dels ingressos.

d) Segons el que es descriu en l'apartat 3.3 de l'informe, hi ha algunes discrepàncies quant a la fórmula de finançament de les obres d'emergència contractades per part de la Gerència de Ports que podrien derivar perquè aquesta haja d'assumir el finançament amb recursos propis, amb un impacte negatiu en el pressupost d'ingressos de 1990, de 22'5 milions de pessetes.

e) Els sistemes i procediments establerts en relació amb les despeses de personal mostren les deficiències descrites en l'apartat 4.1 d'aquest informe, que hauran de ser objecte de revisió i correcció.

f) La Gerència de Ports efectua totes les seues contractacions amb tercers mitjançant el procediment d'adjudicació directa.

Es recomana que es faça un major ús dels procediments generals d'adjudicació com ara la subhasta i el concurs.

9. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) Según se comenta en el apartado 1.3 del informe, la Gerencia de Puertos no ha elaborado el balance de situación y la cuenta de resultados al 31 de diciembre de 1989, documentos necesarios en aplicación de la normativa vigente sobre contabilidad de las entidades autónomas de la Generalitat Valenciana.

b) Tal como se comenta en el apartado 2.2, en el ejercicio 1989 no se ha hecho uso del superávit del ejercicio 1988, por importe de 32.106 miles de pesetas, debido a que el Comité de Dirección acordó una asignación del mismo que contravenía la Ley de Presupuestos de 1989.

Se recomienda que los órganos de la Gerencia de Puertos sometan previamente a informe técnico o jurídico aquellas materias de la liquidación presupuestaria que por su naturaleza así lo aconsejen, y evitar situaciones como la descrita que dificultan una eficiente gestión presupuestaria.

c) Según se comenta en el apartado 3, el año 1989 ha sido el primero en que la Gerencia ha asumido con medios propios la gestión, liquidación y recaudación de los recursos derivados de las actividades, funciones y servicios que tiene encomendadas, y que son fundamentalmente los servicios portuarios (véase apartado 3.1) y las concesiones y autorizaciones de uso de los terrenos de los puertos a su cargo (véase apartado 3.2).

Tal como se ha descrito en los mencionados apartados de este informe, los procedimientos de la Gerencia de Puertos muestran puntos débiles de tal importancia que no admiten el depósito de confianza como sistema apropiado de control interno. Estas deficiencias afectan a todos los niveles del ciclo de ingresos, siendo muy significativas en lo referente a captación de los mismos, liquidación, remisión e imputación contable, así como en la necesaria segregación de funciones como elemento básico de protección de activos.

Entre las medidas que esta Sindicatura juzga deberían ser tomadas, se destacan las siguientes:

- Normalización legal de las tarifas portuarias.
- Disposición d un censo actualizado de embarcaciones deportivas.
- Elaboración de una base de datos actualizada sobre concesiones y autorizaciones.
- Mejorar los controles existentes e introducir los necesarios para una adecuada captación, liquidación, revisión y registro contable de los ingresos.
- Observar el principio del devengo en la contabilización de los ingresos.

d) Según se describe en el apartado 3.3 del informe, existen algunas discrepancias en cuanto a la fórmula de financiación de las obras de emergencia contratadas por la Gerencia de Puertos, que podrían derivar en que ésta deba asumirla con recursos propios, con impacto negativo en el presupuesto de ingresos de 1990 de 22,5 millones de pesetas.

e) Los sistemas y procedimientos establecidos en relación a los gastos de personal muestran las deficiencias descritas en el apartado 4.1 de este informe, que deberán ser objeto de revisión y corrección.

f) La Gerencia de Puertos efectúa todas sus contrataciones con terceros mediante el procedimiento de adjudicación directa.

Se recomienda que se haga un mayor uso de los procedimientos generales de adjudicación, como son la subasta y el concurso.

g) La Gerència de Ports, per tot el que s'ha exposat en els apartats 1.1 i 4.3, no té ni la informació ni els mitjans tècnics necessaris per a dur a terme un adequat control patrimonial dels seus béns d'immobilitzat.

Es recomana que es prenguen les mesures adients perquè la Gerència conega la línia d'ocupació del domini públic de cada port, i que es realitze un inventari físic de la resta de l'immobilitzat, instruments bàsics per a establir els controls de protecció d'aquests actius i també per a posar en pràctica el Pla General de Comptabilitat Pública, exigible a la Gerència com a entitat autònoma de la Generalitat Valenciana.

h) Tal com es posa de manifest en l'apartat 4.3, els romanents de despesa compromesos del capítol d'"Inversions reals", puja a la quantitat de 43'7 milions de pessetes, que representen el 20% aproximadament del pressupost definitiu d'aquest capítol. L'execució pressupostària en 1989 ha millorat respecte de la de 1988 i és recomanable que hom continue amb aquesta tendència de forma que els romanents siguin els mínims al tancament de l'exercici.

i) Pel que fa a l'Impost sobre el Valor Afegit, l'actuació de la Gerència de Ports no pot considerar-se adequada ni com a subjecte passiu d'aquest impost ni quant al seu tractament comptable, per les circumstàncies exposades en l'apartat núm. 7.

Es recomana que siguin replantejats els criteris vigents i que la Gerència assumisca i compleisca les obligacions formals establertes, així com que comptabilitze adequadament tant l'IVA repercutit com l'IVA suportat, de manera que els estats comptables informen correctament sobre la situació de la Gerència pel que fa a aquest impost.

j) L'estat d'operacions extrapressupostàries retut per part de la Gerència de Ports, és incomplet quant als avals rebuts de les empreses adjudicatàries d'obres (vegeu l'apartat núm. 7)

Es recomana que la Gerència incloga tota la informació quant als avals en els seus estats comptables anuals.

k) Segons el que es comenta en l'apartat núm. 8, hi ha un compte corrent ocios, que hauria de ser cancel·lat.

l) Igualment, en l'àrea de tresoreria hauran de prendre's les mesures necessàries per a una adequada segregació de les funcions i preparar i usar útilment les conciliacions bancàries.

g) La Gerencia de Puertos, por lo expuesto en los apartados 1.1 y 4.3, carece de la información y medios técnicos necesarios para llevar a cabo un adecuado control patrimonial de sus bienes de inmovilizado.

Se recomienda que se tomen las medidas necesarias para que la Gerencia conozca la línea de ocupación del dominio público de cada puerto, y se realice un inventario físico del resto de inmovilizado, instrumentos básicos para establecer los controles de protección de estos activos y también para poner en práctica el Plan General de Contabilidad Pública, exigible a la Gerencia como entidad autónoma de la Generalitat Valenciana.

h) Tal como se pone de manifiesto en el apartado 4.3, los remanentes de gasto comprometidos del capítulo de inversiones reales ascienden a la cantidad de 43,7 millones de pesetas, que representan un 20% aproximadamente del presupuesto definitivo de este capítulo. La ejecución presupuestaria en 1989 ha mejorado con respecto a 1988, siendo recomendable que se continúe con esta tendencia de forma que los remanentes sean mínimos al cierre del ejercicio.

i) La actuación de la Gerencia de Puertos con respecto al Impuesto sobre el Valor Añadido no puede considerarse adecuada, ni como sujeto pasivo de dicho impuesto ni respecto al tratamiento contable del mismo, por las circunstancias expuestas en el apartado 7.

Se recomienda que sean replanteados los criterios vigentes y que la Gerencia asuma y cumpla con las obligaciones formales establecidas, así como que se contabilice adecuadamente tanto el IVA repercutido como el IVA soportado, de modo que los estados contables informen adecuadamente de la situación de la Gerencia respecto a este impuesto.

j) El estado de operaciones extrapresupuestarias rendido por la Gerencia de Puertos es incompleto respecto a los avales recibidos de las empresas adjudicatarias de obras (véase apartado 7).

Se recomienda que la Gerencia incluya toda la información respecto a los avales en sus estados contables anuales.

k) Según se comenta en el apartado 8, existe una cuenta corriente bancaria ociosa, que debería ser cancelada.

l) En el área de tesorería deberán, igualmente, tomarse las medidas necesarias para una adecuada segregación de funciones, y preparar y utilizar de forma útil las conciliaciones bancarias.